

2026-02-26

 Finansdepartementet
 fi.remissvar@regeringskansliet.se

Fi2025/00078

Yttrande över rapporten Förslag för att underlätta hanteringen av onormalt låga anbud som inte är seriöst menade.

Svenska transportarbetareförbundet har tagit del av Finansdepartementets remiss av Konkurrensverkets rapport, och vill inkomma med följande synpunkter.

Sammanfattning av rapporten

Genom ett regeringsbeslut den 16 januari 2025 fick Konkurrensverket i uppdrag att föreslå förändringar som gör det enklare för upphandlande organisationer att förkasta onormalt låga anbud som inte är seriöst menade. Reglerna om onormalt låga anbud är centrala för att motverka oseriösa leverantörer och säkerställa effektiv konkurrens i offentlig upphandling. Samtidigt upplever många upphandlande organisationer att nuvarande bestämmelser är otydliga och svåra att tillämpa på ett sätt som främjar effektiva processer och sund konkurrens, vilket även bekräftas i Konkurrensverkets utredning. Förslagen måste dock utformas i enlighet med EU-rätten, vilket innebär att exempelvis införande av golvpriser – där anbud under en viss nivå automatiskt förkastas – inte är tillåtet enligt EU-domstolens och Högsta förvaltningsdomstolens praxis.

Mot denna bakgrund föreslår Konkurrensverket en rad åtgärder. En hjälpregel ska införas i LOU och LUF som tvingar en upphandlande organisation att begära förklaring till anbud 30% lägre än genomsnittet. Det kontradiktoriska förfarandet ska också förtydligas, så att det klargörs att myndigheten ansvarar för att identifiera och precisera varför ett anbud framstår som onormalt lågt samt bedöma leverantörens förklaring, medan leverantören ska visa hur kontraktet kan fullgöras trots det låga priset. Det ska dessutom tydliggöras att anbud ska förkastas om en tillfredsställande och trovärdig förklaring inte lämnas, med särskild betoning på om anbudet är seriöst menat.

Transports synpunkter

Transport tillstyrker rapportens författningsförslag. Särskilt utredningsskyldigheten för anbud lägre än 30 procent av samtliga anbuds genomsnitt skapar en tydlig och kvantifierbar tröskel och har god potential att förbättra upphandlande aktörers möjligheter att mer effektivt sortera bort oseriösa anbud.

Problemet med oseriösa anbud i offentliga upphandlingar är samtidigt enligt vår bedömning i grunden strukturellt och hänförligt till hur upphandlingarna utformas, snarare än enbart till enskilda leverantörers agerande. När upphandlingsdokumenten i praktiken ensidigt premierar lägsta pris utan att

samtidigt specificera tillräckligt tydliga och kontrollerbara arbetsrättsliga villkor – såsom krav på kollektivavtalsenliga löner, arbetstid, semester och sociala avgifter samt försäkringar – skapas incitament för osund konkurrens.

Avsaknaden av preciserade krav på bemanning, kompetensnivå och kostnadstäckning möjliggör anbud som kalkylmässigt endast kan bäras genom underbetalning, felklassificering av arbetskraft eller bristande efterlevnad av arbetsmiljö- och skatteregler. Därtill försvagas regelverkets effekt av att uppföljningen sällan är tillräckligt resurssatt; utan systematisk och kvalificerad kontraktsuppföljning riskerar även välformulerade krav att bli verkningslösa. Detta gäller särskilt när tjänsteleverantörsansvaret förflyttas genom utkontraktering, och där upphandlingens ställda krav riskerar att vattnas ut i underentreprenörsleden. En mer ansvarsfull upphandlingspraxis förutsätter därför inte bara formella regler, utan skärpta och konkretiserade arbetsrättsliga krav i upphandlingsskedet samt avsatta resurser för löpande kontroll och sanktioner under kontraktstiden.

Stockholm den 19 februari 2026

SVENSKA TRANSPORTARBETAREFÖRBUNDET

Tommy Wreeth
Förbundsordförande

Pontus Blüme
Föredragande